

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ:

1. Vdovenko N., Nakonechna K., Samsonova V. Mechanisms and tools of supply regulation in agricultural sector of economy. *Scientific bulletin of Polissia*. 2017. № 3(11). Vol. 1 S. 165-169. DOI:10.25140/2410-9576-2017-1-3(11)-165-169
2. Basic Land Act (Act No. 84 of 1989). Japanese Law Translation. URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/4452/en>.
3. Basic Land Policy. Japanese Law Translation. URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/notice/167/15R310.pdf>
4. Land Readjustment: Concepts and Practice in Japan. Japan International Cooperation Agency. URL: https://www.jica.go.jp/Resource/jica-ri/publication/booksandreports/175nbg00000ltoak-att/LAND_READJUSTMENT_Chapter1_web.pdf
5. National Land Use Planning Act (Act No. 92 of 1974. Japanese Law Translation, URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/3595/en>
6. Byron Shibata, Land-Use Law in the United States and Japan: A Fundamental Overview and Comparative Analysis, 10 Wash. U. J. L. & Pol'y 161 (2002). URL: <https://scispace.com/pdf/land-use-law-in-the-united-states-and-japan-a-fundamental-5cmd6hzvd1.pdf>

REFERENCES:

1. Vdovenko N., Nakonechna K., Samsonova V. (2017). Mechanisms and tools of supply regulation in agricultural sector of economy. *Scientific bulletin of Polissia*. № 3(11). Vol. 1 S. 165-169. DOI:10.25140/2410-9576-2017-1-3(11)-165-169 [In English].
2. Basic Land Act (Act No. 84 of 1989). Japanese Law Translation. URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/4452/en>. [In English].
3. Basic Land Policy. Japanese Law Translation. URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/notice/167/15R310.pdf>. [In English].
4. Land Readjustment: Concepts and Practice in Japan. Japan International Cooperation Agency. URL: https://www.jica.go.jp/Resource/jica-ri/publication/booksandreports/175nbg00000ltoak-att/LAND_READJUSTMENT_Chapter1_web.pdf. [In English].
5. National Land Use Planning Act (Act No. 92 of 1974. Japanese Law Translation, URL: <https://www.japaneselawtranslation.go.jp/en/laws/view/3595/en>. [In English].
6. Byron Shibata (2002). Land-Use Law in the United States and Japan: A Fundamental Overview and Comparative Analysis, 10 Wash. U. J. L. & Pol'y 161. URL: <https://scispace.com/pdf/land-use-law-in-the-united-states-and-japan-a-fundamental-5cmd6hzvd1.pdf>. [In English].

Стаття надійшла до редакції: 18.05.2021

УДК 342.95:351.74

Федун Сергій Вікторович,
начальник відділу підвищення кваліфікації та спеціалізації інституту післядипломної освіти Харківського національного університету внутрішніх справ
<https://orcid.org/0009-0007-7656-9817>
e-mail: zaochka78@ukr.net

**ПОНЯТТЯ, ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ ПІСЛЯДИПЛОМНОЇ ОСВІТИ
ПОЛІЦЕЙСЬКИХ ЯК ОБ'ЄКТА АДМІНІСТРАТИВНО-ПРАВОВОГО
РЕГУЛЮВАННЯ**

У статті ґрунтовно розкрито поняття, особливості та значення післядипломної освіти поліцейських як об'єкта адміністративно-правового регулювання в сучасних умовах реформування правоохоронної системи України. Зосереджено увагу на тому, що якісна післядипломна освіта є ключовим чинником професійного розвитку співробітників Національної поліції, сприяє їхній адаптації до нових суспільних викликів, впровадженню сучасних стандартів у діяльність поліції та формуванню високої правової культури. У процесі дослідження здійснено аналіз наукових праць провідних правознавців, які заклали теоретичне підґрунтя для розвитку законодавчого забезпечення професійної підготовки поліцейських, проте питання післядипломної освіти часто залишалося на периферії наукової уваги та потребує подальшого комплексного осмислення. Визначено, що об'єктом адміністративно-правового регулювання у сфері післядипломної освіти виступає сукупність суспільних відносин, які виникають і розвиваються у зв'язку з удосконаленням професійної підготовки поліцейських, а також механізми їх нормативного забезпечення в умовах змін законодавства, реформ безпекового сектору та особливих обставин, зумовлених правовим режимом воєнного стану. Значну увагу приділено аналізу спеціального законодавства, зокрема Закону України «Про Національну поліцію» та Закону України «Про вищу освіту», які визначають загальні засади, особливості та різновиди

післядипломної освіти поліцейських, підкреслюючи її роль у підвищенні кваліфікації та професійній мобільності. Обґрунтовано необхідність цілісного підходу до організації післядипломної освіти через призму адміністративно-правового регулювання, що забезпечує ефективність діяльності поліції, її відповідність сучасним стандартам публічного управління та здатність належно реагувати на актуальні загрози. Наголошено на важливості вдосконалення теоретичних і практичних підходів до організації післядипломної освіти, що стане запорукою стійкості, гнучкості та високої професійної компетентності працівників Національної поліції України.

Ключові слова: післядипломна освіта, освіта, поліцейські, Національна поліція, адміністративно-правове регулювання, об'єкт, поняття, особливості, значення.

Fedun S. The CONCEPT, FEATURES, AND SIGNIFICANCE OF POLICE OFFICERS' POSTGRADUATE EDUCATION AS AN OBJECT OF ADMINISTRATIVE-LEGAL REGULATION

The article thoroughly reveals the concept, features, and significance of postgraduate education for police officers as an object of administrative-legal regulation in the context of ongoing reforms to Ukraine's law enforcement system. The focus is placed on the fact that high-quality postgraduate education is a key factor in the professional development of National Police employees, facilitating their adaptation to new social challenges, the implementation of modern policing standards, and the formation of a strong legal culture. The research includes an analysis of scholarly works by leading legal experts who laid the theoretical foundations for developing legislative support for police professional training; however, the issue of postgraduate education has often remained on the periphery of academic attention and requires further comprehensive consideration. It is determined that the object of administrative-legal regulation in the field of postgraduate education consists of a set of social relations that arise and develop in connection with the improvement of police professional training, as well as the mechanisms for their normative support amid legislative changes, security sector reforms, and special circumstances dictated by the legal regime of martial law. Significant attention is given to the analysis of specialized legislation, in particular the Law of Ukraine "On the National Police" and the Law of Ukraine "On Higher Education," which define the general principles, features, and types of police postgraduate education, emphasizing its role in enhancing qualifications and professional mobility. The need for a holistic approach to organizing postgraduate education through the lens of administrative-legal regulation is substantiated, ensuring the effectiveness of police activities, their compliance with modern public administration standards, and their ability to respond appropriately to current threats. The importance of improving theoretical and practical approaches to organizing postgraduate education is underscored, as it will serve as a guarantee of resilience, flexibility, and high professional competence of National Police employees in Ukraine.

Key words: postgraduate education, education, police officers, National Police, administrative-legal regulation, object, concept, features, significance.

Постановка проблеми. В умовах динамічного розвитку правової держави та триваючого реформування системи правоохоронних органів надзвичайно гостро постає питання якісної підготовки й підвищення професійної компетентності співробітників Національної поліції України. Післядипломна освіта поліцейських набуває особливого значення як одна з найважливіших складових забезпечення їхнього професійного розвитку, адаптації до нових суспільних викликів і впровадження сучасних стандартів у поліцейську діяльність. Саме завдяки систематичному оновленню знань, умінь та навичок поліцейські здатні ефективно реагувати на актуальні загрози, дотримуватись високих етичних норм і розвивати правову культуру в органах Національної поліції.

Дослідження поняття, особливостей і значення післядипломної освіти поліцейських як об'єкта адміністративно-правового регулювання є надзвичайно актуальним, оскільки саме ця сфера забезпечує стійкість і гнучкість професійної підготовки правоохоронців у контексті постійних змін законодавства, реформ безпекового сектору й особливих умов діяльності, зумовлених, зокрема, правовим режимом воєнного стану через збройну агресію проти України. Таким чином, післядипломна освіта поліцейських виступає не лише інструментом безперервного професійного зростання, але й вагомим чинником підвищення ефективності функціонування поліції як елемента системи державної безпеки та правопорядку. Це визначає необхідність комплексного аналізу післядипломної освіти поліцейських саме як об'єкта адміністративно-правового регулювання, що дозволить удосконалити не лише теоретичні, а й практичні підходи до її організації та реалізації в сучасних умовах.

Аналіз останніх досліджень та публікацій. Особливості функціонування суспільних відносин, які виникають, розвиваються та трансформуються у зв'язку з організацією й проведенням професійного навчання поліцейських, а також окремі проблемні аспекти, що спостерігаються в межах цієї діяльності, неодноразово ставали предметом детального аналізу й наукових досліджень багатьох вітчизняних правознавців і фахівців у галузі адміністративного права. Зокрема, помітний внесок у розробку теоретичних засад, вироблення концептуальних підходів і удосконалення законодавчого забезпечення професійної підготовки працівників Національної поліції України зробили такі науковці, як О.І. Безпалова, В.В. Блуд, Л.О. Голинська, В.В. Діденко, О.В. Джафарова, М.В. Джафарова, В.О. Невядовський, О.М. Музичук, М.Ю. Карпенко, О.О. Панова, А.В. Потопальський, В.Б. Пчелін, Є.Ю. Соболев, В.В. Сокурченко, С.О. Шатрава, Д.В. Швець, І.М. Шопіна та інші. Їхні наукові праці стали підґрунтям для розвитку не лише теоретичних положень щодо організації професійного навчання поліцейських, а й удосконалення нормативно-правових актів, які регламентують цю діяльність, а також для формування сучасної правозастосовної практики в цій сфері.

Водночас, попри значний обсяг наукових напрацювань, слід відзначити, що питання, пов'язані безпосередньо із системою післядипломної освіти поліцейських, залишалися, по суті, на периферії

дослідницької уваги. У більшості випадків вони розглядалися лише побіжно або у складі ширших правових проблем, пов'язаних із забезпеченням професійної підготовки працівників поліції чи реформуванням правоохоронної системи загалом. Через це окремі аспекти організації, змісту, процедур та ефективності післядипломної освіти залишалися недостатньо опрацьованими, що, у свою чергу, створює певні труднощі для подальшого вдосконалення цієї важливої сфери.

У зв'язку з цим, особливої актуальності набуває питання щодо комплексного визначення сутності, специфічних рис, основних функцій і значення післядипломної освіти поліцейських, причому саме через призму її розгляду як об'єкта адміністративно-правового регулювання. Такий підхід дає можливість не лише глибше зрозуміти природу відповідних суспільних відносин, але й окреслити напрями удосконалення нормативно-правового забезпечення та механізмів реалізації післядипломної освіти в умовах постійних змін у законодавстві та трансформацій у структурі правоохоронних органів. До того ж, урахування особливостей адміністративно-правового регулювання дозволяє сформулювати цілісний підхід до організації підвищення професійної компетентності поліцейських, що є вкрай необхідним для забезпечення ефективної діяльності Національної поліції в сучасних умовах, зокрема в період правового режиму воєнного стану та впровадження нових стандартів публічного управління.

Метою статті є визначення сутності, особливостей й значення післядипломної освіти поліцейських у контексті її дослідження як об'єкта адміністративно-правового регулювання.

Виклад основного матеріалу дослідження. В юридичній літературі поширеною є позиція, згідно з якою під об'єктом адміністративно-правового регулювання слід розуміти суспільні відносини, на які спрямовано певний регулюючий вплив. Такий підхід щодо розуміння сутності адміністративно-правового регулювання доволі часто можна зустріти на сторінках фахової літератури незалежно від предмета наукових пошуків учених-правознавців. Так, наприклад, досліджуючи адміністративно-правовий механізм захисту об'єктів критичної інфраструктури В.В. Крикун зауважує, що об'єктом адміністративно-правового регулювання слід вважати суспільні відносини, на які, закріплюючи обов'язкові для їх суб'єктів правила поведінки, здійснюють регулюючий вплив норми адміністративного права задля їх належного функціонування, недопущення відхилень від вектора їх розвитку. Наведене визначення, на думку вченого, окрім іншого, підкреслює й характерний для будь-яких суспільних відносин склад – суб'єкт (реальні учасники правовідносин), об'єкт (те з приводу чого вони виникають і на що спрямовані), а також їх зміст (сукупність прав та обов'язків або ж повноваження) [1, с. 68]. Досліджуючи, дозвільну діяльність органів публічної адміністрації О. В. Джафарова в своїй монографії приходить до такого узагальненого висновку, що об'єктом адміністративно-правового регулювання завжди є коло суспільних відносин в певній сфері суспільних відносин, які потребують врегулювання за допомогою правових засобів (дозволів, заборон, обмежень) з метою встановлення балансу дотримання публічних та приватних інтересів. Звісно, як наголошує дослідниця встановлення такого балансу задоволеності всіх учасників певних правовідносин щодо дотримання їх прав є «ідеальною» моделлю, і саме держава в особі і на підставі колективного договору бере на себе зобов'язання щодо виконання останнього, що не завжди реалізується на практиці по ряду великої кількості причин [2].

Таким чином, з урахуванням вищенаведених позицій, об'єктом адміністративно-правового регулювання в досліджуваному випадку буде сукупність суспільних відносин, які виникають і знаходять свій розвиток у зв'язку зі здійсненням післядипломної освіти поліцейських, що відповідно до п. 3 ч. 1 ст. 72 Закону України «Про Національну поліцію» від 2 липня 2015 року [3] є складовою частиною їх професійного навчання. При цьому слід зазначити на той факт, що приписами вищенаведеного нормативно-правового акта сутність післядипломної освіти поліцейських не розкрито, хоча її нормативно-правовій регламентації й повністю присвячено окрему норму. Зокрема як зазначено в ст. 75 (післядипломна освіта поліцейських) Закону України «Про Національну поліцію», післядипломна освіта поліцейських здійснюється на загальних засадах, визначених Законом України «Про вищу освіту» [4], з урахуванням особливостей, визначених цим Законом [3]. У решті приписів даної правової норми здебільше йдеться про окремі різновиди, компоненти післядипломної освіти поліцейських з акцентуванням уваги на підвищенні їх кваліфікації. У цьому контексті зазначимо, що окремі різновиди післядипломної освіти поліцейських, з огляду на важливість даного питання, будуть розглянуті нами в межах окремого підрозділу представленого наукового дослідження.

Говорячи ж про спеціальне законодавство, зокрема про згаданий вище Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року слід зазначити, що згідно зі ст. 60 даного нормативно-правового акта післядипломна освіта – це спеціалізоване вдосконалення освіти та професійної підготовки особи шляхом поглиблення, розширення та оновлення її професійних знань, умінь та навичок або отримання іншої професії, спеціальності на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду. При цьому післядипломна освіта включає здобуття другої (наступної) вищої освіти – здобуття ступеня бакалавра (магістра) за іншою спеціальністю на основі здобутої вищої освіти не нижче ступеня бакалавра та практичного досвіду [4]. З огляду на специфіку функціонування досліджуваної сфери суспільних відносин післядипломна освіта не може розглядатися в контексті отримання іншої професії, оскільки мова вже йде про конкретну професію – поліцейського. Саме тому основний акцент при визначенні сутності досліджуваного явища слід ставити на вдосконаленні освіти й професійної підготовки поліцейського й

розглядати даний аспект як одну з провідних особливостей функціонування таких суспільних відносин, що додатково вказує й на значення післядипломної освіти поліцейських.

Як ще одну з провідних особливостей функціонування даної сфери суспільних відносин слід вказати здійснення її нормативно-правової регламентації нормами спеціального законодавства, що окрім зазначених вище Закону України «Про Національну поліцію» [3] та Закону України «Про вищу освіту» [4] включає також і приписи відомчих нормативно-правових актів. Зокрема, організаційно-правові засади організації післядипломної освіти працівників органів і підрозділів Національної поліції України, що проходять службу (працюють) на посадах, які за класифікацією професій належать до категорій керівників, професіоналів, фахівців та робітничих кадрів визначено приписами Положення «Про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції», затвердженого наказом Міністерства внутрішніх справ України від 24 грудня 2015 року № 1625. Як зазначено в даному нормативно-правовому акті, післядипломна освіта працівників поліції здійснюється відповідно до Конституції України, законів України, указів Президента України та постанов Верховної Ради України, прийнятих відповідно до Конституції та законів України, актів Кабінету Міністрів України, інших актів законодавства України та цього Положення [5]. У такому випадку мова фактично йде про правові засади здійснення післядипломної освіти поліцейських як сукупності нормативно-правових актів, що є підґрунтям функціонування даної сфери суспільних відносин. Такі правові засади, враховуючи їх важливість для належного й ефективного адміністративно-правового забезпечення післядипломної освіти поліцейських, будуть розглянуті нами в межах окремого підрозділу представлено наукового дослідження.

Слід зазначити на те, що так саме як і в Законі України «Про Національну поліцію» [3], у приписах Положення «Про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції» [5] не визначено сутності післядипломної освіти поліцейських, що вважаємо є одним зі значних недоліків чинного національного законодавства, що об'єктивізує правові засади функціонування досліджуваної сфери суспільних відносин. Разом із тим у зазначеному вище підзаконному нормативно-правовому акті доволі вдало сформовано мету здійснення післядипломної освіти поліцейських, що вказує як на значення даної діяльності, так і обумовлює певні особливості функціонування досліджуваної сфери суспільних відносин. Зокрема, як цілком слушно зауважує В.В. Крикун, метою заведено позначати:

- те заради чого існує певне явище або ж відбуваються відповідні процеси;
- бажаний стан даного явища або процесу в майбутньому [1, с. 66].

При цьому, зауважує авторський колектив монографічної праці «Теорія управління органами внутрішніх справ», метою може бути позначено єдність суб'єктивного й об'єктивного. Але при цьому вкрай важливо, щоб частка суб'єктивного не переважала в меті. Це залежить від рівня знання, врахування й аналізу інформації про елективні умови, якість методик розробки мети, від колегіальності її розробки тощо. Науковці цілком обґрунтовано вважають, що мета розробляється людиною і, природно, містить елемент суб'єктивного. Реалізована мета – це єдність суб'єктивного та об'єктивного. Однак, важливо, щоб частка суб'єктивного не переважала в меті. Це залежить від рівня знання, врахування й аналізу інформації про елективні умови, якість методик розробки мети, від колегіальності її розробки тощо. А тому формування мети управління являє собою визначення бажаного, можливого та необхідного стану системи, це процес відокремлення його від неможливого, небажаного та непотрібного в майбутньому стані системи [6, с. 72]. З чого випливає, що мета – це той результат, стан, якого має досягнути система в процесі свого функціонування. Метою, підкреслює Л.А. Луць, може бути як певний стан системи, так і результат, продукт її функціонування. Тільки відносно своєї мети об'єкт виступає як система. Обрана мета зумовлює, детермінує відповідні функції, а через них – і структуру системи, адже без структури сукупність необхідних елементів є тільки складом системи, а при наявності структури з'являються й зв'язки між елементами [7, с. 43–44]. З огляду на що можна стверджувати, що правильно сформована мета післядипломної підготовки поліцейських, серед іншого, буде розкривати й сутність даного явища як об'єкта адміністративно-правового регулювання.

Так, відповідно до п. 3 Розділу I «Загальні положення» Положення «Про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції» метою післядипломної освіти є задоволення індивідуальних потреб працівників поліції в особистому професійному зростанні, забезпечення потреб держави у кваліфікованих кадрах високого рівня професіоналізму та культури, здатних компетентно і відповідально виконувати свої функції [5]. Аналіз наведеного нормативно-правового припису свідчить про те, що мета післядипломної освіти є дуалістичною, зокрема має суб'єктивно-об'єктивний характер. Так, по-перше, мова йде про суб'єктивну частину такої мети, що знаходить свій прояв в особистій зацікавленості працівника поліції в результатах післядипломної освіти – задоволення індивідуальних потреб працівників поліції в особистому професійному зростанні [5]. Тобто йдеться про виключно особистісні потреби особи, які серед іншого можуть бути визнані не тільки професійними, а й у цілому соціальними.

По-друге, мова йде про об'єктивну частину такої мети, що знаходить свій прояв у необхідності задоволення інтересів не якоюсь конкретної особи, а держави й суспільства в цілому – забезпечення потреб держави у кваліфікованих кадрах високого рівня професіоналізму та культури, здатних компетентно і відповідально виконувати свої функції [5]. У цьому випадку фактично йдеться про реалізацію однієї з найважливіших функцій держави – функції кадрового забезпечення. На сторінках монографічних праць

сутність кадрового забезпечення визначається як комплекс спеціальних, повторюваних, активних, творчих дій уповноважених посадових осіб, які спрямовані на реалізацію заходів організаційного, освітнього, економічного та управлінського характеру, змістом яких є забезпечення: а) потреби органів та підрозділів внутрішніх справ у високопрофесійних кадрах певної кваліфікації, здатних вирішувати поставлені завдання; б) прогнозування та планування підготовки кадрів; в) професійної підготовки особового складу; г) законності та дисципліни; д) соціально-правового захисту працівників та членів їх сімей; е) формування професійно-етичних та морально-психологічних якостей в особового складу; ж) організації індивідуально-виховної та психологічної роботи [8, с. 8]. При цьому цілком слушною виглядає позиція стосовно того, що значення кадрового забезпечення в державі полягає в створенні можливості безпосередньо для держави через своїх представників (державних службовців) виконувати покладені на неї функції, а також ті обов'язки, які має сучасна правова, демократична держава перед людиною [9, с. 219]. З огляду на що можна стверджувати, що досягнення особистих і професійних цілей працівників поліції через здобуття післядипломної освіти не лише сприяє їхньому саморозвитку та задоволенню особистісних інтересів, підвищує індивідуальну фахову компетентність, а й природно істотно впливає на якість виконання службових завдань, зміцнює кадровий потенціал правоохоронного сектору держави та створює передумови для сталого розвитку професійного середовища, орієнтованого на ефективне реагування на сучасні виклики суспільства, забезпечення охорони й захисту прав, свобод та інтересів особи.

Висновки. Отже, аналіз вищенаведеного свідчить про те, що післядипломна освіта поліцейських набуває особливого значення в контексті здійснення правоохоронної діяльності, забезпечення виконання завдань поставлених перед органами й підрозділами Національної поліції України щодо охорони й захисту прав, свобод та інтересів особи. Зокрема, значення післядипломної освіти поліцейських полягає в декількох аспектах:

- професійному зростанні та саморозвитку працівників поліції, що сприяє задоволенню індивідуальних потреб у підвищенні кваліфікації, удосконаленні знань, умінь і навичок, що є підґрунтям для особистого та професійного розвитку поліцейського;
- підвищенні якості виконання службових завдань, оскільки оновлення та розширення професійних знань поліцейських сприяє більш ефективному реагуванню на сучасні виклики суспільства, забезпеченню охорони й захисту прав, свобод та інтересів особи;
- зміцненні ефективності кадрового забезпечення правоохоронних органів, що забезпечує формування високопрофесійного кадрового складу, здатного компетентно виконувати службові завдання відповідно до сучасних вимог;
- задоволенні потреб держави у кваліфікованих кадрах, що забезпечують ефективне виконання функцій держави у сфері забезпечення правопорядку.

При цьому післядипломна освіта поліцейських як об'єкт адміністративно-правового регулювання має ряд ключових особливостей, що відрізняють її від схожих правових інституцій. Серед таких особливостей вважаємо за доречне назвати наступні:

- процеси її здійснення регламентуються адміністративно-правовими нормами, що в сукупності утворюють спеціальне законодавство, серед іншого представленого відомчими нормативно-правовими актами;
- має специфічний суб'єктний склад, чітко визначений законодавчими приписами;
- базується на вже набутому освітньому рівні та практичному досвіді поліцейського, що забезпечує індивідуалізацію й ефективність навчання;
- має дуалістичний характер, що проявляється в поєднанні особистісних (суб'єктивних), а також державних і суспільних (об'єктивних) інтересів, що відображається у прагненні до професійного зростання окремого працівника та забезпеченні потреб держави у кваліфікованих кадрах.

З урахуванням вищенаведеного під післядипломною освітою поліцейських як об'єкта адміністративно-правового регулювання пропонуємо розуміти регламентовану адміністративно-правовими нормами сукупність суспільних відносин, які виникають і знаходять свій розвиток у зв'язку зі здійсненням вдосконалення освіти та професійної підготовки працівників Національної поліції на основі здобутого раніше освітнього рівня та практичного досвіду, що здійснюється з метою задоволення особистих інтересів поліцейського щодо професійного зростання та інтересів держави й суспільства відносно належного кадрового забезпечення правоохоронного сектору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ:

1. Крикун В. В. Захист об'єктів критичної інфраструктури в Україні як об'єкт адміністративно-правового регулювання. *Наукові записки. Серія «Право»*. 2019. Вип. 7. Спецвип. С. 55–68.
2. Джафарова О.В. Дозвільна діяльність органів публічної адміністрації в Україні: питання теорії та практики: моногр. Харків : Діса плюс, 2016. 688 с. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7754>
3. Про Національну поліцію: закон України від 02.07.2015 № 580-VIII. *Відомості Верховної Ради України*. 2015. № 40-41. Ст. 379.
4. Про вищу освіту: закон України від 01.07.2014 № 1556-VII. *Відомості Верховної Ради України*. 2014. № 37–38. Ст. 2004.

5. Про затвердження Положення про організацію післядипломної освіти працівників Національної поліції: наказ Міністерства внутрішніх справ України від 24.12.2015 № 1625. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/z0076-16?lang=uk#Text>.
6. Плішкін В.М. Теорія управління органами внутрішніх справ: Підручник / За ред. канд. юрид. наук Ю.Ф. Кравченка. Київ : Національна академія внутрішніх справ України, 1999. 702 с.
7. Луць Л.А. Європейські міждержавні правові системи: загальнотеоретична характеристика : дис. ... доктора юрид. наук : спец. 12.00.01. Львів, 2004. 448 с.
8. Дубина Н.А. Адміністративно-правове регулювання кадрового забезпечення органів внутрішніх справ України: дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.07. Харків, 2012. 232 с.
9. Кагановська Т.Є. Сутність та завдання кадрового забезпечення як засобу сприяння функціонуванню держави та її органів. *Форум права*. 2008. № 1. С. 215–220. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-1/08ktetio.pdf>.

REFERENCES:

1. Krykun, V. V. (2019). Zakhyst ob"yektiv krytychnoyi infrastruktury v Ukraini yak ob"yekt administratyvno-pravovoho rehulyuvannya [Protection of critical infrastructure facilities in Ukraine as an object of administrative and legal regulation]. *Naukovi zapysky. Seriya «Pravo»*. Vyp. 7. Spetsvyp. S. 55–68. [in Ukrainian].
2. Dzhafarova, O.V. (2016). Dozvil'na diyal'nist' orhaniv publichnoyi administratsiyi v Ukraini: pytannya teorii ta praktyky [Permissive activity of public administration bodies in Ukraine: issues of theory and practice]: monohr. Kharkiv : Dysa plus, 688 s. URI: <http://dspace.univd.edu.ua/xmlui/handle/123456789/7754>. [in Ukrainian].
3. Pro Natsional'nu politsiyu (2015, July 2) [On the National Police]: Zakon Ukrainy № 580-VIII. *Verkhovna Rada Ukrainy*. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/580-19#Text>. [in Ukrainian]. [in Ukrainian].
4. Pro vyshchu osvitu (2014, 01 lypnya) [On Higher Education] : zakon Ukrainy № 1556-VII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/1556-18?lang=uk>. [in Ukrainian].
5. Pro zatverdzhennya Polozhennya pro orhanizatsiyu pislyadyplomnoyi osvity pratsivnykiv Natsional'noyi politsiyi (2015, December 24) [On approval of the Regulations on the organization of postgraduate education of employees of the National Police]: nakaz Ministerstva vnutrishnikh sprav Ukrainy № 1625. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/en/z0076-16?lang=uk#Text>. [in Ukrainian].
6. Plishkin, V.M. (1999). Teoriya upravlinnya orhanamy vnutrishnikh sprav [Theory of management of internal affairs bodies]: Pidruchnyk / Za red. kand. yuryd. nauk YU.F. Kravchenka. Kyiv : Natsional'na akademiya vnutrishnikh sprav Ukrainy, 702 s. [in Ukrainian].
7. Luts', L.A. (2004). Yevropeys'ki mizhderzhavni pravovi systemy: zahal'noteoretychna kharakterystyka [European interstate legal systems: general theoretical characteristics]: dys. ... doktora yuryd. nauk : spets. 12.00.01. L'viv, 448 s. [in Ukrainian].
8. Dubyna, N.A. (2012). Administratyvno-pravove rehulyuvannya kadrovoho zabezpechennya orhaniv vnutrishnikh sprav Ukrainy [Administrative and legal regulation of personnel management of internal affairs bodies of Ukraine]: dys. ... kand. yuryd. nauk: 12.00.07. Kharkiv, 232 s. [in Ukrainian].
9. Kahanovs'ka, T.YE. (2008). Sutnist' ta zavdannya kadrovoho zabezpechennya yak zasobu spryannya funktsionuvannya derzhavy ta yiyi orhaniv [The essence and tasks of personnel management as a means of promoting the functioning of the state and its bodies]. *Forum prava*. 2008. № 1. S. 215–220. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/FP/2008-1/08ktetio.pdf>. [in Ukrainian].

Стаття надійшла до редакції: 18.05.2021

УДК 342.1:342.9

Переверзєв Дмитро Миколайович,
кандидат юридичних наук, старший викладач
кафедри права та правоохоронної діяльності
Центральноукраїнського державного
педагогічного університету імені Володимира Винниченка
d_pereverzev@ukr.net

ЮРИСДИКЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ АДМІНІСТРАТИВНИХ СУДІВ ЯК ФОРМА ОХОРОНИ ТА ЗАХИСТУ ПРАВ ЛЮДИНИ В УМОВАХ ФОРМУВАННЯ ПРАВОВОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ

У статті досліджуються теоретико-правові засади юрисдикційної діяльності адміністративних судів у системі публічно-правового захисту прав людини. З'ясовано особливості публічно-правового спору як предмета розгляду адміністративних судів та обґрунтовано необхідність чіткого процесуального врегулювання порядку оскарження

Випуск 10. Спецвипуск. 2021